

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

כל הטעיות לטובה!

צהב בו כתוב סוג הדג הרצוי והכמות המדיקת. עוד היה כתוב את הדרך הקצרה, שם הרחוב ומספר בנין.

לייב'ל הלך בזריזות, ולפתע מגלה כי טעה בדרך. פעת, עליו להאריך עוד דרך מכבדת בכדי להגיע לחנות הדגים. נשף לייב'ל את שפתיו בכאב ואכזבה "מדוע איני מרכז בהליכתי? למה איני פוקח עיני לשם לב היכן אני הולך? למה ומדוע??? לייב'ל האשים את עצמו ואף כעס. "תמיד אני חסר אחריות! תמיד אני גורם לטעיות. בודאי כבר דואגים לי בבית..."

והנה, את מי הוא פוגש בפנת הרחוב? את אפרים בן דוד מ"שעור א". הרי שנה שעברה נבחן בדיוק על אותו פרק. "אפרים, אני שמח לראותך, תגיד, תוכל אולי ללמד אתי פרק אור לארבעה עשר?", "בודאי! מה השאלה! אשמח ביותר לחזור על הסגיות הנפלאות..." מחר בתשע נפגש בבית המדרש 'חשקת'... למחרת שנגנו בהתמדה, סכמו בכתב. ולייב'ל, מלבד הסוגיה, הבין גם הבין שאין אף טעות בעולם. תחת כל טעות שנדמה לנו, יש יד שמימית מכונת בדיוק למקום הנכון.

גם אנשי הממון טעו בדרךכם, ואת מי פגשו בדרך המטעית? את האדם עם הפובע והמקל הקר שהיה הממנה על העשירות הגדולה ביותר, ובאמת היה צדיק גדול וסיע להם מאד.

בני המדינה של ממון היו עוסקים יותר בענייניהם ובעבודתם, ונפחדו מאד כאשר הזמן שהגביל אותם הגבור התקרב. והחלו לעשות כמצותם: להקריב קרבות ולהקטיר קטרת ועסקו בתפלותיהם בכדי שינצלו מהגבור שרוצה רק הכנעה ואין לו ערך לממון כלל.

והחליטו לעשות פעצתם הראשונה - לשלח שלוחים למדינה של ממון. כי שם כלם אלקות ובודאי יושיעו אותם. ושלחו שלוחים. ומה קרה בדרך? טעו בדרךכם! ומצאו אדם שהיה הולך עם מקל וכובע, והמקל והכובע שלו היה עולה בערכו יותר מכל אלקותם, כי היו קבועים בו אבנים טובות ויקרות ששונים הון רב ועולה יותר מכל עשירות שלהם, ותכף ומיד נפלו והשתחוו לפניו.

הטעות המרה שעשו בדרך ולא הלכו בדרך הישרה, הביאה אותם דוקא לישועתם. כי רק על ידי הטעות פגשו באדם עם המקל שהוא הממנה על כל אוצרות המלך, ודוקא הוא קרא להם לבוא לראות את העשירות הגדולה של אוצרות המלך.

לייב'ל התכונן למבחני הישיבה-קטנה, למד את פרק 'אור לארבעה עשר' במסכת פסחים. שגן היטב את דברי התוספות והמהרש"א. שעות רבות שקע בלמוד הסוגיא, אך עדין חפש אחר חברותא טוב תלמיד חכם שיסדר לו ברור את כלל הנושאים בצורה סכומית ומתמצתת.

באחד הימים, כאשר נשלח לחנות הדגים החדשה לקנות דגים חיים לרגל סיום שערך אביו בביתו, החזיק בידו פתק

ספּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשְׁנִים קְדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה י"ב - מִבַּעַל תְּפִלָּה (13)

הֵינּוּ שֶׁהַמֶּקֶל שֶׁלוֹ הָיָה עִם אַבְנִים טוֹבוֹת יְקָרִים, אֲשֶׁר זֶה הַמֶּקֶל הָיָה שׁוֹה יוֹתֵר מִכָּל הַעֲשִׁירֹת שֶׁל כָּל אֱלֻקוֹתֵם הַנִּ"ל (הֵינּוּ בֵּין הָאֱלֻקוֹת שֶׁבְּמִדִּינָתָם וּבֵין הָאֱלֻקוֹת שֶׁהָלְכוּ אַחֲרָיו, כִּי הַמֶּקֶל הָיָה שׁוֹה יוֹתֵר מִכָּל הַעֲשִׁירֹת שֶׁל כָּלֵם). גַּם הָיָה הוֹלֵךְ בְּכוֹבֵעַ, (שְׁקוֹרִין קַאפִּילִישׁ), שֶׁהָיָה קְבוּעַ בּוֹ אַבְנִים טוֹבוֹת שֶׁהָיָה שׁוֹה הוֹן רַב.

וְתַכָּף וּמִיד נִפְלוּ לְפָנָיו בְּכַרְיָעָה וְהַשְׁתַּחֲוִיָּה, כִּי לְפִי דַעְתָּם הָיָה הָאָדָם הַזֶּה אֱלֹהִים עַל כָּל אֱלֻקִּים שֶׁלָּהֶם, מֵאַחֵר שֶׁיָּשׁ לוֹ עֲשִׁירֹת מִפְּלָג כְּזֶה. (וְהָאָדָם הַזֶּה שֶׁפָּגְעוּ הוּא הָיָה הַמִּמְנָה עַל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל).

וְאָמַר לָהֶם הָאָדָם הַזֶּה: זֶה הוּא חֲדוּשׁ אֲצִלְכֶּם (בְּלִשׁוֹן תַּמָּה), בּוֹאוּ עִמִּי וְאַרְאֶה לָכֶם עֲשִׁירֹת. וְהוֹלִיךְ אוֹתָם אֶל הָהָר שֶׁהָיָה מְסֻדָּר שָׁם אוֹצֵר הַמֶּלֶךְ, וְהִרְאָה אוֹתָם אֶת הָאוֹצֵר.

וְתַכָּף וּמִיד נִפְלוּ בְּכַרְיָעָה וְהַשְׁתַּחֲוִיָּה, כִּי זֶהוּ אֱלֹהִים עַל כָּל אֱלֻקִּים, לְפִי דַעְתָּם

וְשָׁלַח הַבַּעַל-תְּפִלָּה אֲגָרֵת לְהַגְבִּיר הַנִּ"ל וְהוֹדִיעוּ אֵיךְ שֶׁזָּכָה וּמָצָא אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ וְנַעֲשֶׂה עֲלֵיהֶם מִלָּה.

וּבְנֵי הַמְּדִינָה שֶׁל מָמוֹן הַנִּ"ל הָיוּ עוֹסְקִים יוֹתֵר בְּעִנְיָנֵיהֶם בַּעֲבוּדָתָם, כָּכָל הַנִּ"ל. וְהַזְמָן שֶׁהַגְבִּיל עִמָּהֶם הַגְבִּיר הַנִּ"ל הָיָה מִמִּשְׁמֵשׁ לְבּוֹא, וְנִתְפַּחְדּוּ מְאֹד. וְעָשׂוּ עֲבוּדָתָם הַנִּ"ל, וְהִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת וּקְטֹרֶת וְעָסְקוּ בַּתְּפִלוֹת שֶׁלָּהֶם שֶׁהָיוּ מִתְּפִלָּלִים לְאֱלֻקוֹתֵם הַנִּ"ל.

וְנִסְכָּם בֵּינֵיהֶם, שֶׁהֵם מְכַרְחִים (לְקַיִם עֲצָתָם הִרְאִישׁוֹנָה, דְּהֵינּוּ) לְשַׁלַּח אֶל הַמְּדִינָה שֶׁיָּשׁ בָּהּ עֲשִׁירֹת מִפְּלָג כַּנִּ"ל, אֲשֶׁר לְפִי דַעְתָּם הָיוּ כָּל בְּנֵי אוֹתָהּ הַמְּדִינָה כָּלֵם אֱלֻקוֹת כַּנִּ"ל. וְהֵם יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם בְּיָדָיו כַּנִּ"ל, מֵאַחֵר שֶׁכָּלֵם הֵם אֱלֻקוֹת כַּנִּ"ל. וְשָׁלְחוּ שְׁלוּחִים לָשֵׁם.

וּבִדְרֹךְ הַלּוֹכִים (שֶׁל הַשְׁלוּחִים) לָשֵׁם תָּעוּ וְהָלְכוּ, וּמָצְאוּ אָדָם שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עִם מֶקֶל, שֶׁהַמֶּקֶל שֶׁלוֹ הָיָה עוֹלָה יוֹתֵר מִכָּל אֱלֻקוֹתָם,

(הַסִּכְלָה וְהַנְּבוּכָה, שֶׁהָיָה אֶצְלָם עֵקֶר הָאֱמוּנָה
הַמָּמוֹן וְהַעֲשִׁירִים כִּנ"ל).

אֲךָ קִרְבָּנוֹת לֹא הִקְרִיבוּ שָׁם (כִּי לִפִּי דַעְתָּם
הַנ"ל שֶׁהוּא אֱלֹהִים עַל וְכו', בְּיָדָיו הָיוּ מִקְרִיבִים
אֶת עֲצָמוֹן לְאֱלֹהִים כִּזֶּה, אֲךָ וְכו'), כִּי כְּשִׁיבְּאוּ אֵלָיו
הַשְּׁלֹוּחִים, הִזְהִירוּ אוֹתָם שֶׁבִּדְרָךְ לֹא יִהְיוּ
מִקְרִיבִים קִרְבָּנוֹת, כִּי חָשְׁשׁוּ שֶׁאִם יִרְצוּ
בִּדְרָךְ לְהִקְרִיב קִרְבָּנוֹת לֹא יִשָּׂאֵר מֵהֶם
כָּלוּם, כִּי אוֹלֵי יִמְצְאוּ אֵיזָה אוֹצָר בִּדְרָךְ,
אוֹלֵי יִלְךְ אֶחָד לְבֵית־הַכֹּסֶּא וְיִמְצָא שָׁם
אוֹצָר (וְהוּא אֶצְלוֹ אֱלֹהִים כִּנ"ל), וַיִּתְּחִילוּ
לְהִקְרִיב אֶת עֲצָמוֹן אֵלָיו, וְלֹא יִשָּׂאֵר מֵהֶם
אֶחָד,

עַל־כֵּן הִזְהִירוּ אֶת הַשְּׁלֹוּחִים (הֵינּוּ בְּנֵי
הַמְּדִינָה הִזְהִירוּ אֶת הַשְּׁלֹוּחִים) שֶׁבִּדְרָךְ לֹא
יִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת כָּלָל, עַל־כֵּן לֹא הִקְרִיבוּ
אֵלָיו הַשְּׁלֹוּחִים קִרְבָּנוֹת לְזֶה הַמָּמָנָה הַנ"ל.
אֲבָל זֶה הָיָה בְּרוּר אֶצְלָם, שֶׁהוּא אֱלֹהִים
עַל כָּל אֱלֹהִים, מֵאַחֵר שִׁישׁ לוֹ עֲשִׁירִים עֲצוֹם
וְרַב כִּזֶּה.

וַנִּתְּשְׁבוּ אֵלָיו הַשְּׁלֹוּחִים: לָמָּה לָהֶם לִילָךְ
אֶל הָאֱלֹהִים הַנ"ל, דִּהְיִינוּ אֶל הַמְּדִינָה
שֶׁהָיוּ עֲשִׁירִים מִפְּלָגִים מְאֹד, שֶׁהֵם אֶצְלָם
כָּל־אֱלֹהִים כִּנ"ל, כִּי הִלּוּ אֶצְלָם זֶה הָאִישׁ

בְּיָדָיו יוֹכְלוּ לְקַבֵּל יְשׁוּעָה, כִּי הִלּוּ זֶה הָאִישׁ
הוּא אֱלֹהִים גָּדוֹל עַל כָּל־אֱלֹהִים (לִפִּי דַעְתָּם הָרַעָה
הַנ"ל), מֵאַחֵר שִׁישׁ לוֹ עֲשִׁירִים עֲצוֹם וּמִפְּלָג
כִּזֶּה (כִּפְּלֵי כִפְלִים יוֹתֵר מִכָּל־אֱלֹהִים),

**עַל־כֵּן בִּקְשׁוּ מִזֶּה הָאִישׁ שִׁילָךְ עִמָּם
לְמִדִּינָתָם,** וַנִּתְּרָצָה לָהֶם וְהִלָּךְ עִמָּם. וּבָא
לְמִדִּינָתָם.

וְהָיָה אֶצְלָם בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁמִּמָּחָה גְּדוֹלָה
שֶׁמִּצְאוּ אֱלֹהִים כִּזֶּה, כִּי הָיוּ בְּטוּחִים שֶׁעַל־
יָדוֹ יִהְיֶה לָהֶם תְּשׁוּעָה בְּיָדָיו, מֵאַחֵר
שֶׁהוּא אֱלֹהִים כִּזֶּה (לִפִּי דַעְתָּם), כִּי יֵשׁ לוֹ
עֲשִׁירִים עֲצוֹם כִּזֶּה.

וַצִּוָּה זֶה הָאִישׁ (שֶׁהוּא הַמָּמָנָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ
הַנ"ל, שֶׁקִּבְּלוּ אוֹתוֹ בְּנֵי הַמְּדִינָה הַזֹּאת לְאֱלֹהִים),
שֶׁקִּדְּם שִׁיְהִי סֹדֶר מִתְקָן וְנִכּוֹן בַּמְּדִינָה
לֹא יִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת כָּלָל. (כִּי בְּאֵמֶת זֶה
הַמָּמָנָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָיָה צָדִיק גָּדוֹל, כִּי הָיָה מֵאֲנָשֵׁי
הַמֶּלֶךְ הַנ"ל שֶׁהָיוּ כָּל־אֱלֹהִים גְּדוֹלִים מְאֹד,
וּבְיָדָיו הָיָה מִמָּאֵס מְאֹד בְּכָל הַמִּנְהָגִים הָרָעִים
וְהַשְּׁטוּתִים שֶׁל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה. אֲךָ עַד־כֵּן לֹא הָיָה
יָכוֹל לְהִשְׁיב אוֹתָם מִדֶּרֶךְ הָרַעָה, אֲךָ צִוָּה לַעֲתֹד
עִתָּה שֶׁעַל־כִּלְפָּנֵינוּ לֹא יִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת).
וְהִתְחִילוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה לְבַקֵּשׁ מֵאוֹתוֹ אוֹדוֹת
הַגָּבוֹר הַנ"ל שֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם. וְגַם הַמָּמָנָה
עָנָה: אֶפְשָׁר הוּא זֶה הַגָּבוֹר (הַיָּדוּעַ לוֹ).

שאלות לחידודא

בחן 38אך:

מעשה י"ב מבעל תפילה (13)

- ☐ שילך עמם למדינתם
- ה. למה היה למדינה של עשירות שמחה גדולה? ☐
- ☐ כי הגבור הודיע להם שהוא ימתין להם עוד
- ☐ כי מצאו אלוק כזה (הממונה על האוצרות)
- ☐ שתי התשובות נכונות
- ו. מה צוה הממונה למדינה של עשירות לעת עתה? ☐
- ☐ שיזרקו את כספם ואיללם
- ☐ שיכנעו לגבור
- ☐ שלא יקריבו קרבנות כלל
- ז. האם למדת את המעשה השבוע? ☐
- ☐ רציתי
- ☐ פעם
- ☐ פעמיים

- א. לאן שלחו שלוחים המדינה של עשירות? ☐
- ☐ לגבור שיתן להם עוד זמן קצת
- ☐ למדינה שכולם אלקות
- ☐ לבעל תפילה שידבר שוב עם הגבור שימתין
- ב. את מי מצאו השלוחים בדרך הלכס? ☐
- ☐ מצאו את האנשים מהמדינה שכולם אלקות
- ☐ מצאו את הגבור והבעל תפילה ביחד
- ☐ מצאו אדם שמקלו שוה יותר מכל עשירותם
- ג. מה הראה הממונה על האוצרות של המלך לשלוחים? ☐
- ☐ את המדינה שכולם אלקות
- ☐ הר שהיה מסודר שם אוצר המלך
- ☐ את הדרך לחרב של הגבור
- ד. מה בקשו השלוחים מהממונה? ☐
- ☐ שידבר עם הגבור שימתין להם
- ☐ שיראה להם הדרך לתשובה

בעומק המעשה

בדרך הלכו השלוחים של המדינה של עשירות ומצאו את הממונה של האוצרות – האם הלכו בדרך שרצו ללכת או בדרך אחרת?

תשובות על מעשה י"ב מבעל תפילה (12)

למדנו בשבועיים אחרונים שהבעל תפילה עבר על המקומות של כולם במה מקומות מפרט הבעל תפילה שעבר עליהם, ועל מי מאנשי המלך לא מפרט הבעל תפילה בשעבר על מקומו? על 8 מקומות מפרט הבעל תפילה שעבר חוץ מעל עצמו ועל האוהב נאמן ואצל מי מסיים אך לא היה אפשר לבקשה ולמצא? על המלך והמלכה והבת מלכה והתינוק ואצל מי מסיים רבינו אך לא היה אפשר למצא? על המליץ והחכם והממונה על האוצרות והגבור היכן מוזכר כאן במעשה אצל הבעל תפילה "תורה"? ולמד עמהם הבעל תפילה "והייתי מחיה את עצמי במה שאפשר בעשבים" ... היכן עוד מוזכר בספורי מעשיות באחד שאכל עשבים? במעשה ג' - החיגר, והשליך עצמו מהעגלה לאכל עשבים

דעם רבינ'ס
מעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com